

A chroinn, ar ar thoirling Dia

[Mhág Craith, Cuthbert: *Dán na mBráthar Mionúr I*, Dublin, 1967, poem 31]

Aodh Mac Aingil .cct. [1625]

1 A chroinn, ar ar thoirling Dia
's dá dtug riaghail do Fhróinsias,
ataoi foirfe gé taoi úr,
aithris seanchus na Mionúr.

2 Dearbh leam gurab mór bhur n-iúl
ó thánuig ort Rí na ndúl;
ar Mhuire! tug eolas damh,
a chathaoir eagna an Athar.

Crann:

3 Trí bliadhna fichead 's dá chéd
ar mhíle - ní chanabh bréig -
ó thánuig I gcoluinn Dia
nó go dtánuig sonn Froinsias.

4 Iar dtrosgadh dhá fhichead lá
mar Mhaoisi oile ar sliabh Síná,
fuair ó naoimhChríost, ceard na ndúl,
léx is riaghail na Mionúr.

File:

5 Abair rinn, a chroinn chroidhe
- bídh ar Chríost ní is cainntighe -
cionnas tarla 's créd an modh -
toirbhirt naoimhriaghla ar n-athor.

6 San gcuas-soin 'na bhfuile thíos,
do bhíodh ar Dhia ag gul do shíor
's na throsgadh ar Mhac Muire
go rug buaidh na trócaire.

7 I gcionn dá fhichead lá lán,
tré dhéaraibh dtroisge an bhochtáin,
tig Críost riaras gach guidhe
ormsa i bhfioghair cholnuidhe.

8 Deachdais dó riaghail na mbocht
do ghlac Froinsias tre umhloch;
ní bhfuil innti acht briathra a bheoil,
riaghiul do smior an tsoisgeóil.

9 Riaghail nach fríoth ó dhuine
fuair Froinsias tré mhíorbhuilibh,

ó naoimh Chríod claoitear le caoi,
naoimhléx, misi dar chathaoir.

10 Mar tharla do Mhaoisi fós,
ad-chlos sunna toirneach mhór:
Elias is a dhrong dá éis
i n-aghaidh riaghla Fróinséis.

11 “Duit féin,” raidhis ris an naomh,
“’s ní dúinne do riaghuil chaol;
beir do roghain: sgaradh rinn
nó tug dúinn riaghuil fhairsing.”

12 Éighis Froinsias suas ar Dhia:
“nach dubhart, a Mheic Mairía,
fa’n gcaoilléx, nach gcreidfeadh dhamh
ainmian fairsing na mbráthar.”

13 Ad-chlos annso naomhghuth mór
ó neamh ag rádh san aieór:
“a Phroinséis bhig, nochan fhuil
éinní uaiti san riaghail.

14 “A bhfuil innte, is uaimsi atá,
gá bhfuil fios cruais gacha cás;
gach a bhféad, is aithnidh dhamh,
an nádúir chlaon do dhéanamh.

15 “Uaithe féin ’s le congnamh ngrás
do-bhér-sa dhise in gach cás;
ní fhoghnann achd riaghail chaol
chum uilc, ó támuid rochlaon.

16 “Dá bhrí so, adeirim fa thrí:
coimhédtar gan saobhchéill í
do réir an téax ó chridhe,
gan cheilg, i gcéill shimplidhe.

17 “An gcualabhair naomhghuth Dé,”
ar Proinsias, “dhúinn mar fhíné;
feasda ná bídh ag cor rinn,
ná hiarruidh riaghail fhairsing.

18 “An riaghail naomhtha tug Dia dúinn,
crann na beathadh isí súd
dóthchas slánuighthe tig dhi,
is sí airnéis na glóire.

19 “Naoimhsmior an tSoisgéil is í,
slighe chroiche Meic Dé Bhí,

eochair pharrthais, caoilléx Chríod,
fíorchairt oighreachta an airdRíogh.

20 Iar gcluinsin an chomhráidh chóir
's ar bhfaicsin an mhíorbhuil mhóir,
glacuidh Elias agus cách
an riaghail, leó gér chruadhchás.

21 Gluaistear leis an naomh don Róimh;
guidhidh an Pápa ba cóir
séala agas daingion do chur
ar an léx fuair ó Íosa.

22 Dá bhráthair dhég is é féin,
lorguire dílios Mheic Dé -
ba hí a bhuidhion ag dul dó,
d'fhios an Phápa, don tseanRóimh.

23 Diúltar gach ar iarr an naomh;
dar leosan - ba breath neamhchlaon -
fan riaghuil 'nar chuir a dhúil -
do bheith antrom don nádúir.

24 Gluaisidh Íosa cridhe Eóin,
cairdionál go millseachd mbeóil;
an t-aduocaidh fuair ó Dhia
do-ní aighneas do Phroinsias.

25 "Ní fhuil," ar seision, "go fíor
san riaghail-si acht briathra Chríod
's an léighionn do mhúin a bhél,
mar tá sgríobhtha san tsoisgél.

26 "Gan each, gan airgiod, gan ór,
gan léinidh, gan mhaoin, gan bhróig
go raibhi Críod - follas soin;
's go rabhsad fós na habsdoil.

27 "Is ar lean iadsan ar tús
san slighe chaoil tugsad dúinn;
cúl don tsaoghal, crádh an chuirp -
bá hiad príomhchuing a gcrábhuidh.

28 "Do tréigeadh an tslighe chaol,
ré fada, is lorg na seannaomh;
leis an saoghal 's leis an gcorp
rugadh buaidh ar an spiorad.

29 "Do-bheir naomhord gaisgidh Dia
anos dúinn, dán ceann Fróinsias:
sucar atá d'fheidhm i bhfad

óirn, do chaloí na dtrí námhad.

30 “Éisdtear eision dá bhrígh soin
's cuirtear séala ar an riaghoil
nó abruidh ós aird gur bhrég
Críosa, a absdail, 's a shoisgél.”

31 Ag coinntinn mar so do chách,
tug an té fhuasglas gach cás
aisling naomhtha, anuas do neamh
don Phápa, an cruas léir sgaoileadh.

32 Ad-chí ag tuitiom, síos go lár,
eaglais naoimhEóin Laithearán;
fíordhuine bocht - iongnadh sin -
'gá chongmháil ar a ghuailibh;

33 Pailm isir a chosaibh d'fhás
ag cor a ghéig suas ó lár
gus na sbéiribh - do thuig iad
iar dteachd chuige do Phroinsias.

34 “Ag so an bocht,” ar an Pápa
“gabhal droma diongmhála
dár naoimheaglais, Dia na nGrás
tug ó thuitiom da comgmháil

35 “Ag so an phailm dhíreach ghlan,
crann nach gcromann go talamh,
crann ó a bhfuighiom - deimhin linn -
toradh naomhthachda is léighinn.

36 “Mo bhreath, a bhoicht, dá bhrígh so:
an riaghuil tug duit Íosa,
bíodh daingean; glacuidh cridhe,
seanmóir dúinn an aithridhe.”

37 Ó sin suas, nochar sguir riamh
céidcheann na n-ord mbocht, Froinsias,
gan a láimh agus a bhél
ag síorsheanmóir an tsoisgéil.

38 Congmhais féin 's ar lean a lorg
an eaglas suas léna n-ord,
is gach aird - is follas soin -
thoir, thiar, seachnóin an domhain.

39 Pailm thoirtheach ag cor a géig
as gach áit go neamh na néll;
lughá ina síol - mór re a rádh -

na huird oile go hiomlán.

40 Dá phriviléid tug dhó Dia:
mórghrádh ar a ord go mbiadh;
's gach leathrom do-ghéntaoi air,
lámh Dhé go luath dá dhíoghail.

41 Onóir oile fuair an fear,
nach tugadh fós riamh d' éinneach
acht dósan, créuchda Dé dhil
do lámh Chríosa, 'na chúig croidhibh.

42 Mo chean don chorpán 'na bhfuil
armas fuasgluidh shíl Ádhaimh
- naomhlámh Chríosa féin agá chor -
céir croidhe Críosa dar sheoladh.

43 Labhairt ar so damh ní dú;
gluais, a bhráithrín bhoichd ó Dhún,
go hAlvérn, 'na bhfuair ó Dhia
na séla naomhtha, Proinsias.

44 Abradh gach aon a chuid féin;
ní leamsa acht tsach Proinséis;
mór dá mhíorbhuilibh 's dá chéim
do-géubha ar airdshliabh Alvérn.

45 Madh áil fuilleadh, gluais arís
as sin go cathraigh Asís,
a-bhaile a bhfuil - diongna an cor -
an naomh mur bheo 'na sheasamh.

46 I bhfioghair chroisi a chorp úr
'sa aghaidh ar Dhia na ndúl,
a naoimhchneadh dearg a-níodh,
fuil riú, dar leat, ag silíodh.

47 'S iomad naomhchorp ar gach dtaobh;
iomlán cheithre gcéd acht aon
do bhliadhnoibh dhósan gan chur,
'na lár, uaidh féin 'na sheasamh.

48 Do ghéabhae i n-áitibh oile
go fairsing a mhíorbhuile;
ní thabhraim-si achd airdiúl daoibh
ar mhórdháil ndiadh an ardnaoimh.

File:

49 Mo chean duit, a sheanchroinn úir;
mór an t-eolas tugais dúinn;

tre mhéd th'fheasa, creidthe dhamh
gur thurn ort eagna an Athar.

50 Guidhim Dia do thoirling ort
's do dheachd dhíot riaghail na mbocht
go gcoimhlear go hég a choing;
do bheannachd liom a naomhchroinn! A chroind